



การพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศของ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา

Development for Organization Management Towards Excellence of Sub District Administrative Organization in Songkhla Province

วิทยา ยอดรักษ์, กันตภณ หนูทองแก้ว, สุปรียา ชำนาญภูมิพร

Wittaya Yodrak, Kantaphon Nuthongkaew, Supreecha Chamnanputtiphon

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

Social Sciences Mahamakut Buddhist University Nakhon Si Thammarat Campus

Corresponding Author, E-mail: wittaya1.yod@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์สภาพทั่วไปเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศ 2) วิเคราะห์หลักกรรม แนวคิด ทฤษฎีและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศ และ 3) สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 25 รูป/คน และการจัดเวทีเสวนากลุ่ม จำนวน 10 รูป/คน ประกอบด้วย นักวิชาการทางพระพุทธศาสนา กลุ่มหัวหน้าส่วนราชการการองค์การบริหารส่วนตำบล นักวิชาการทางด้านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มผู้นำองค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มผู้ปฏิบัติงานองค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มผู้รับบริการองค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพทั่วไปเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาในสถานการณ์ปัจจุบันพบว่ามีความปัญหาและอุปสรรค ดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจ หน้าที่ไม่ครอบคลุมทุกด้านการบริหารงานแบบอำนาจรวมศูนย์ไว้ส่วนกลาง รัฐบาลไม่มีการกระจายอำนาจให้แบบเบ็ดเสร็จและอำนาจทับซ้อนกันระหว่างหน่วยงานของรัฐ งบประมาณที่ได้รับจัดสรรมีสัดส่วนที่น้อยเมื่อเทียบกับพื้นที่ ภารกิจ หน้าที่ การขาดแคลนบุคลากรในองค์กร พื้นที่ทับซ้อนกับส่วนราชการอื่น การบริหารจัดการยังขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนและการบริหารงานในปัจจุบัน

2. แนวคิด ทฤษฎี ปัจจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศ คือ 1) การบริหารจัดการ ความรู้ ความเข้าใจและถ่ายทอดประสบการณ์แก่บุคลากร 2) มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) การพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศ 3) ปัจจัยแห่งความสำเร็จการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับโครงการ

ได้รับบทความ: 29 กรกฎาคม 2567; แก้ไขบทความ: 28 สิงหาคม 2567; ตอรับตีพิมพ์: 29 สิงหาคม 2567

Received: July 29, 2024; Revised: August 28, 2024; Accepted: August 29, 2024



3. การบูรณาการองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ชื่อว่า GLASMAC Model กล่าวคือ G หมายถึง Goal (ความมุ่งหมาย) L หมายถึง Leadership (ภาวะผู้นำ) A หมายถึง Administration คือ (การบริหารคนและวัสดุ) S หมายถึง Service (การบริการ) M หมายถึง Moral (ยึดหลักธรรม) A หมายถึง Assessment (ประเมินผล) C หมายถึง Communication (การสื่อสาร)

คำสำคัญ: การพัฒนา, การบริหารจัดการ, องค์กรสู่ความเป็นเลิศ

Abstract

The purpose of this research were: 1) to analyze general conditions of problems and obstacles in development for organizational excellence, 2) to analyze principles, concepts, theories and factors influencing development for organizational excellence, and 3) Create knowledge on development for organizational excellence of Subdistrict Administrative Organizations in Songkhla Province. Using qualitative research methods with in-depth interviews of 25 monks/person and group discussion forums of 10 monks/person, consisting of Buddhist academics, Subdistrict Administrative Organization heads, local government academics, Subdistrict Administrative Organization leaders, Subdistrict Administrative Organization practitioners, and Subdistrict Administrative Organization service recipients

The research results found that:

1. The general conditions of problems and obstacles in the development of organizational management towards excellence of sub-district administrative organizations in Songkhla Province in the current situation found the following problems and obstacles: Sub-district administrative organizations have power and duties that do not cover all aspects; centralized administration; the government does not completely decentralize power and overlaps powers among government agencies; the allocated budget is a small proportion compared to the area, missions and duties; lack of personnel in the organization; areas overlapping with other government agencies; Management still lacks public participation and current management.

2. Concepts, theories, factors about organizational management towards excellence are 1) Management, knowledge, understanding and transfer of experience to personnel 2) Determination of key performance indicators (KPI) for development



of organizational management towards excellence 3) Factors of success in the management of local administrative organizations at the project level.

3. Integration of knowledge about the development of organizational management towards excellence of sub-district administrative organizations in Songkhla Province, called the GLSMAC Model, namely G stands for Goal (goal), L stands for Leadership (leadership), A stands for Administration (management of people and materials), S stands for Service (service), M stands for Moral (adhering to moral principles), A stands for Assessment (evaluation), C stands for Communication (communication).

Keywords: Development, Organizational, Management Towards Excellence

1. บทนำ

ประเทศไทยจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น 3 ส่วน คือ ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแต่ละส่วนมีความสัมพันธ์กันทั้งในเชิงควบคุมบังคับบัญชา และควบคุมกำกับดูแล โดยความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลางกับส่วนภูมิภาคจะเป็นไปในลักษณะเชิงควบคุมบังคับบัญชา ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาคกับส่วนท้องถิ่น จะเป็นไปในลักษณะควบคุมกำกับดูแล ความสัมพันธ์ทั้ง 3 ส่วน ดังกล่าวแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารราชการ ด้านการบริหารบุคคลและด้านการบริหารงบประมาณ การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินตามหลักการกระจายอำนาจปกครอง ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญ คือ มีการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นนิติบุคคล แยกอิสระจากการบริหารราชการส่วนกลาง ทำให้มีสิทธิและอำนาจในการทำนิติกรรมและสัญญาต่าง ๆ ตลอดจนเป็นเจ้าของ หรือถือครองกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินต่าง ๆ เพื่อประโยชน์คือการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในท้องถิ่น โดยมีเจ้าหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ ภารกิจและรายได้เป็นของท้องถิ่นเองมีการเลือกตั้งสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นทั้งหมด หรือบางส่วนเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง การปกครองท้องถิ่นจึงเป็นแนวทางที่ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้คิดริเริ่มและหาวิธีการในการแก้ไขปัญหาท้องถิ่นโดยประชาชนที่ดำเนินชีวิตอยู่ภายในท้องถิ่นเอง ดังนั้น การปกครองท้องถิ่นมีส่วนอย่างสำคัญยิ่งต่อการศึกษา เรียนรู้ การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและทำให้การเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับวิถีชีวิตของประชาชนอย่างแท้จริง (บุญอริ ยีหะ, 2555: 24-25)



แนวคิดการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแนวคิดที่กำหนดรูปแบบการปกครองที่แก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องของการปกครองแบบอำนาจรวมศูนย์ (Centralization) ที่ให้ความสำคัญกับการบริหารราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ที่ไม่สามารถดูแลและตอบสนองความต้องการและข้อเรียกร้องของประชาชนได้อย่างทั่วถึง นอกจากนี้ภายใต้การปกครองแบบอำนาจรวมศูนย์ ยังไม่เป็นประชาธิปไตยที่กีดกันหรือเพิกเฉยต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแสดงความคิดเห็น เสนอแนะนโยบายหรือร่วมบริหาร/ปกครองตนเองกับฝ่ายรัฐ อีกทั้งความอ่อนแอของหน่วยงานการปกครองท้องถิ่นซึ่งมีพัฒนาการที่ไม่ต่อเนื่องและขาดการสนับสนุนพัฒนาจากภาครัฐ เอกชนและประชาสังคม (วุฒิสาร ตันไชย, 2557: 3-4) ปลายปี พ.ศ. 2546 มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองท้องถิ่นของไทย มีการตราพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 โดยเนื้อหาสาระสำคัญของกฎหมาย คือ การกำหนดให้ฝ่ายบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในท้องถิ่น (โกวิทย์ พวงงาม, 2550: 8-10)

จังหวัดสงขลาตั้งอยู่ศูนย์กลางของภาคใต้ มีพื้นที่ 7,393.889 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 4,853,249 ไร่ มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 27 ของประเทศและใหญ่เป็นอันดับที่ 3 ของภาคใต้รองจากจังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 92 แห่ง สภาพพื้นที่มีความหลากหลาย ได้แก่ พื้นที่สังคมเมือง พื้นที่ชายแดน พื้นที่ความมั่นคงและพื้นที่เกษตรกรรม ประกอบกับองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานองค์กรเล็กที่สุดที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน ประชาชนได้รับความเดือดร้อนจะนึกถึงเป็นอันดับแรก ได้ดำเนินการบริหารจัดการตามกรอบของอำนาจหน้าที่และการบริหารงานภายใต้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ส่วนที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ในการบริหารงานจัดการองค์กรนั้น จะบริหารงานไปคนละทิศคนละทางอาจประสบปัญหาอุปสรรคหลายด้าน เช่น ปัญหาหรืออุปสรรคด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการจัดกำลังคน ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการประสานงาน ด้านการรายงานและด้านงบประมาณ ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ไม่มีการบูรณาการในการพัฒนาพื้นที่ร่วมกัน ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างเต็มรูปแบบและขาดธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงาน (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสงขลา, 2566)

จากความเป็นมาและเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ถือเป็นหน่วยงานราชการที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติในระดับท้องถิ่นและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดสงขลา โดยผลการศึกษาจะทำให้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา



2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์สภาพทั่วไปเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา
2. เพื่อวิเคราะห์หลักกรรมแนวคิดทฤษฎีและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา
3. เพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มุ่งศึกษาประเด็นที่เกี่ยวกับ “การพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา” สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างซึ่งมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบเจาะจงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา จำนวน 25 รูป/คน กลุ่มและการเสวนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 10 รูป/คน แบ่งออกเป็นจำนวน 6 ได้แก่ 1) กลุ่มนักวิชาการทางพระพุทธศาสนา 2) กลุ่มหัวหน้าส่วนราชการการองค์การบริหารส่วนตำบล 3) กลุ่มนักวิชาการทางด้านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4) กลุ่มผู้นำองค์การบริหารส่วนตำบล 5) กลุ่มผู้ปฏิบัติงานองค์การบริหารส่วนตำบล 6) กลุ่มผู้รับบริการองค์การบริหารส่วนตำบล

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการสัมภาษณ์ (In-depth informal interview) ผ่านการตรวจสอบโดยที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ โดยผู้เชี่ยวชาญ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับทางการพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยนำเสนอผลงานการวิจัยตามลำดับ



ขั้นตอนด้วยวิธีการบรรยายในรูปแบบเชิงคุณภาพตามวัตถุประสงค์และเนื้อหา หลังจากนั้นก็ดำเนินการเรียบเรียงและนำเสนอการบูรณาการองค์ความรู้เกี่ยวกับ “การพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา”

4. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา” ซึ่งผลการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 สภาพทั่วไปเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา

จังหวัดสงขลา มีองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 92 แห่ง ได้ดำเนินงานตามกรอบของอำนาจหน้าที่และการบริหารงานภายใต้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ส่วนที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ในการบริหารงานจัดการองค์กรนั้นอาจประสบปัญหา อุปสรรคหลายด้าน เช่น ปัญหาหรืออุปสรรคด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการจัดกำลังคน ด้านการอำนวยความสะดวกด้านการประสานงานด้านการรายงานและด้านงบประมาณทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่และการขาดธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงาน จากความเป็นมาและเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ซึ่งองค์กรดังกล่าวถือเป็นหน่วยงานราชการที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติในระดับท้องถิ่นและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดสงขลา โดยผลการศึกษาจะทำให้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา

4.2 วิเคราะห์หลักธรรมในการพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศมีรายละเอียด ดังนี้

1. หลักอริยปทัชชาธรรมกับการพัฒนาการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศได้นำหลักอริยปทัชชา 4 ในการบริหารจัดการองค์กรขององค์กรบริหารส่วนตำบลให้ประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารนำหลักอริยปทัชชา 4 มาใช้ในการบริหารงานมาประยุกต์กับการบริหารจัดการองค์กรขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ซึ่งประกอบด้วย ฉันทะ คือ ความ พอใจ วิริยะ คือ ความพากเพียร จิตตะ คือ ความเอาใจใส่ และวิมังสา คือ ความหมั่นใช้สติปัญญาในการพิจารณาไตร่ตรอง ก็สามารถนำมาใช้ในการบริหารให้องค์กรปฏิบัติภารกิจหน้าที่ได้เสร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้เป็นธรรมะที่เป็นธรรมที่มีอุปการะแก่งานทุกชนิดให้ประสบความสำเร็จ



2. หลักพรหมวิหารธรรมกับการพัฒนาการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศ ได้นำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารจัดการองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ประสบความสำเร็จ ประเด็นของการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ได้แก่ เมตตา คือ ความรักใคร่ปรารถนาดีอยากให้เขามีความสุข กรุณา คือ ความสงสาร คิดช่วยให้พ้นทุกข์ มุทิตา คือ ความชื่นชมยินดี อุเบกขา คือ การไม่เลือกที่รักมักที่ชัง หากสามารถนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปปฏิบัติในหน่วยงานของตนได้นั้นจะก่อให้เกิดผลลัพธ์ในด้านดีต่อการปฏิบัติงาน และบุคลากรมีความสามัคคี ไม่มีการแบ่งพรรคแบ่งพวก นำไปสู่การร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่องค์กรได้กำหนดไว้การปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่องค์กรได้กำหนดไว้

3. หลักสังคหวัตถุธรรมกับการพัฒนาการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศ ได้นำหลักสังคหวัตถุ 4 ในการบริหารจัดการองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ประสบความสำเร็จในการทำงาน ได้แก่ ทาน การให้ การเสียสละ การแบ่งปัน ปิยวาจา การพูดกันด้วยวาจาไพเราะ อตถจริยา ประพฤติตนเป็นประโยชน์ต่อกัน สมานัตตตา การวางตนให้เหมาะสมกับที่ตนเป็น หลักธรรมอิทธิบาท 4 เป็นธรรมที่ยึดเหนี่ยวจิตใจคนในองค์กร ได้แก่ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา หลักธรรมเหล่านี้มีความสำคัญ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เพราะเกี่ยวข้องกับประชาชนและใช้ประโยชน์ได้จริง

4. หลักทศพิธราชธรรมกับการพัฒนาการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศ ได้นำหลักทศพิธราชธรรม ในการบริหารจัดการองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ประสบความสำเร็จ โดยนำมาใช้ควบคู่กับการบริหารงานภาครัฐ โดยมีพื้นฐานที่สำคัญ คือ หลักการมีส่วนร่วมหลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ และหลักประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยนำแนวคิดไปปรับใช้กับหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อปรับปรุงการบริหารให้มีคุณภาพ มีการบริหารสาธารณะต่าง ๆ ให้เป็นที่พึงพอใจของประชาชนในพื้นที่

4.3 การบูรณาการองค์ความรู้เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา นำประเด็นที่สรุปมาปรับใช้ในการบริหารงานสามารถพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศได้อย่างยั่งยืนถาวรและมั่นคงผู้วิจัยจึงแบ่งประเด็นในการวิเคราะห์เป็น 7 ประเด็น ดังนี้

1. ด้านการวางแผน (Planning) ต้องมีกระบวนการของการพิจารณาตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร อย่างไร มีการเลือกวัตถุประสงค์ นโยบาย โครงการ และวิธีปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้นอย่างไร กระบวนการกำหนดวัตถุประสงค์ สำหรับช่วงเวลาข้างหน้าและกำหนดสิ่งที่จะกระทำต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ มีจุดมุ่งหมายชัดเจน ทุกคนเข้าใจและทำตามอย่างเป็นขั้นตอน แต่ละฝ่ายทำงานเชื่อมโยงกันอย่างเหมาะสม สามารถวัดและประเมินผลได้อย่างชัดเจน



2. ด้านการจัดการองค์กร (Organizing) เป็นการจัดระเบียบกิจกรรมต่าง ๆ ในองค์กรและมอบหมายงานให้คนปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายการจัดองค์กรที่ดี จะช่วยให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพได้เนื่องจากทำให้ทราบขอบเขตความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ ช่วยป้องกันการงานที่ซ้ำซ้อน ช่วยประสานงานในหน้าที่ต่าง ๆ ได้ดีช่วยลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างพนักงานในองค์กรได้ สามารถแสดงให้เห็นภาระหน้าที่ความรับผิดชอบได้ชัดเจน ทำให้มีระบบการสื่อสารตามสายการบังคับบัญชาที่ดี หลักสำคัญของการจัดองค์กรควรมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชา สายบังคับบัญชา ช่วงการบังคับบัญชา การประสานงาน หลักของการทำงานเฉพาะอย่าง และเอกภาพในการบังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาต้องมอบหมายงานให้แก่กองตรงตามอำนาจหน้าที่กฎหมายกำหนด การกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรมีการแบ่งงานภายในกองที่ไม่ซ้ำซ้อนกัน

3. ด้านการจัดบุคลากร (Staffing) การจัดหาบุคลากรนั้นหรือทรัพยากรบุคคลต้องมีกระบวนการและขั้นตอนในการซึ่งจะได้มาของบุคลากร ดังนั้น การบริหารบุคลากร การจัดกำลังคน จึงมีความสำคัญต่อองค์กรมาก การวางแผนอัตราากำลังต้องเป็นไปอย่างโปร่งใส ไม่สรรหาบุคลากรมาจากระบบอุปถัมภ์หรือเส้นสายก็จะได้บุคลากรที่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบล สามารถสรรหาบุคลากรในตำแหน่งต่าง ๆ ที่ขาดแคลนได้ด้วยตนเอง แสดงว่ารัฐบาลมีการกระจายอำนาจให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลอย่างแท้จริง

4. ด้านการอำนวยการ (Directing) ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องมีภาวะความเป็นผู้นำสูง มีความรู้ความสามารถ กล้าคิด กล้าเปลี่ยนแปลง กล้ารับผิดชอบในการตัดสินใจ สั่งการ มีวิสัยทัศน์ ทศนคติที่กว้าง รับรู้ รับฟัง สิ่งใหม่อยู่ตลอดเวลา ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา ในการบริหารจัดการองค์การต้องมีการกำหนดสายการบังคับบัญชาไว้อย่างชัดเจน ผู้บริหารจึงต้องมีความเป็นผู้นำ สร้างความกลมเกลียวสามัคคีกัน ในหมู่คณะจึงจะทำให้งานมีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์ควรนำเอาหลักการแนวทาง

5. ด้านการประสานงาน (Coordinating) มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ในการบริหารจัดการองค์การให้ประสบความสำเร็จ โดยการประสานงานนั้นแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ การประสานงานภายในองค์กร เป็นเครื่องมือในการให้งานขับเคลื่อนได้อย่างรวดเร็วและการประสานงานภายนอกองค์กรเปรียบเสมือนการนำพาองค์กรให้เป็นที่รู้จัก เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานต่าง ๆ ทำผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรใช้หลักประสานงาน หลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับชั้น ตั้งแต่หัวหน้าหน่วยงานสายอำนวยการ สายปฏิบัติ รวมทั้งมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ การพิจารณาในการตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติงาน

6. ด้านการรายงาน (Reporting) เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนและสามารถวางแผนงานต่อ การรายงานจะสามารถรู้ถึงความก้าวหน้าของงาน หรืออุปสรรคที่



เกิดขึ้น สามารถที่จะแก้ปัญหาได้ทัน หรือสรุปเป็นองค์ความรู้ ใช้ในการวางแผนงานครั้งต่อไป การบริหารจัดการองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบล มีความสำคัญเปรียบเสมือนเป็นการ ประชาสัมพันธ์ผลงานให้ประชาชน และหน่วยงานที่กำลังดูแลได้รับทราบข้อมูลต่าง ๆ ควรนำระบบดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้ในการรายงานเป็น Plat form, Google form ถือเป็น การอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้รับบริการ สามารถสร้างแบบฟอร์มได้ตรงประเด็นเนื้อหาที่ ต้องการ ทำให้ประหยัดเวลาสามารถให้ข้อมูลได้รวดเร็วตามระยะเวลาที่กำหนด โดยต้อง เปลี่ยนแปลงรูปแบบการรายงานต่าง ๆ เป็น E-Report ทำให้ผู้รับผิดชอบมีความง่าย สะดวก รวดเร็ว สามารถปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ได้มากยิ่งขึ้น

7. ด้านการงบประมาณ (Budgeting) การบริหารงบประมาณของ องค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย งบประมาณที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง งบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรและงบประมาณที่รัฐบาลอุดหนุน ปัจจุบันงบประมาณส่วนใหญ่ เป็นรายจ่ายประจำ เป็นงบลงทุนไม่ถึงร้อยละ 10 ของงบประมาณทำให้การบริหารราชการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความอ่อนแอ ไม่สามารถเป็นที่พึ่งของประชาชนได้ เป็นการ จัดสรรงบประมาณให้องค์การบริหารส่วนตำบลไม่เหมาะสม เงินอุดหนุนทั่วไปและเงิน อุดหนุนเฉพาะกิจและรายได้จากการจัดเก็บภาษีในรูปแบบต่าง ๆ โดยรัฐบาลกลางได้จัดสรร ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลอย่างไม่เป็นธรรมและเท่าเทียม

การพัฒนาการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์การบริหารส่วน ตำบลในจังหวัดสงขลา พบว่า การบูรณาการองค์ความรู้ใหม่ ชื่อว่า GLASMAC Model กล่าวคือ G หมายถึง Goal (ความมุ่งหมายที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จต่อเป้าหมาย) L หมายถึง Leadership (ภาวะผู้นำ) A หมายถึง Administration คือ (การบริหารกำลังพลและการ บริหารวัสดุ) S หมายถึง Service (การบริการ) M หมายถึง Moral (ยึดหลักธรรม) A หมายถึง Assessment (การประเมินผล) C หมายถึง Communication (การสื่อสาร) ซึ่งการใช้โมเดลนี้ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ของการพัฒนาการบริหารจัดการองค์กรขององค์การ บริหารส่วนตำบลที่หลากหลาย ซึ่งการใช้โมเดลนี้ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ของการพัฒนาการ บริหารจัดการองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบลที่หลากหลาย

5. อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์การบริหารส่วน ตำบล สามารถอภิปรายผลการวิจัย มีดังนี้

5.1 สภาพทั่วไปเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาเพื่อการบริหาร จัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ใน สถานการณ์องค์กรต้องมีเป้าหมาย ความมุ่งหมายที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จ มีภาวะผู้นำ การใช้ กระบวนการเพื่อประสานในการทำงานระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา ประกอบด้วย ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติการ ร่วมรับผิดชอบและร่วมประเมินผลซึ่งสอดคล้องกับ



แนวคิดของ บุญอริ ยีหะ (2555: 24-25) การปรับเปลี่ยนแนวคิดในการทำงานหรือถึงขั้นเปลี่ยนกระบวนการทัศน์จาก การปกครองท้องถิ่น ซึ่งบริหารงานในลักษณะจากบนลงล่างในตัวองค์กร ผู้บริหารไม่ค่อยเปิดการรับฟังจากผู้ใต้บังคับบัญชา เน้นการสั่งการมากกว่าการปรึกษาหารือ นโยบายต่าง ๆ คิดค้นจากผู้บริหารระดับสูง ขาดการมีส่วนร่วม ขาดการกำหนดเป้าหมายองค์กร ส่วนการดำเนินงานกับประชาชนก็เช่นเดียวกัน ขาดปฏิสัมพันธ์กับประชาชน ชุมชน กระบวนการของนโยบายต้องเปลี่ยนไปเป็นการจัดการปกครองท้องถิ่น ซึ่งในองค์กร มีลักษณะ เน้นการปรึกษาหารือในขณะที่การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับพื้นที่และ สอดคล้องกับแนวคิดของ วิมล ขาตะมีนา, วชิรา วราศรัย และรุ่งทิพย์ จินดาพล (2551: 2-5) ต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาท้องถิ่นองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นจะต้องมีการทำการวิเคราะห์หาจุดอ่อนจุดแข็ง (SWOT Analysis) ขององค์กรโดย การระดมความคิดเห็นจากบุคลากรในองค์กร และสอดคล้องกับแนวคิดของ พระครูวิรัตธรรม โชติ, ดร. (สัมภาษณ์, 24 ธันวาคม 2566) การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ต้องมีการวางแผนไว้ล่วงหน้า ในรูปแบบของแผนพัฒนาท้องถิ่น การวางแผนมีความสำคัญใน การบริหารงานขององค์กร องค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากแผนเป็นตัวกำหนดทิศทาง และเป้าหมายขององค์กร

5.2 หลักธรรมและการนำหลักธรรมมาใช้ในการปกครองคน ปกครองตนและ ปกครองงาน ประกอบด้วย อิทธิบาทธรรม พรหมวิหารธรรม สังคหัตถุธรรมและธรรมาภิบาล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พระครูวาปีธรรมรส, ดร. (เสวนากลุ่ม, 2 กุมภาพันธ์ 2567) ผู้บริหารต้องครองตน ครองคนและครองงาน แนวคิดก็ควรใช้การขับเคลื่อนบริหารจัดการ ตามหลักอิทธิบาทธรรม ทศพิธราชธรรม และหลักธรรมาภิบาลเพื่อความเป็นเลิศขององค์กร โดยให้ความสำคัญกับคนในองค์กรและสอดคล้องกับ พระมหานัฏราชย์ อภิขโย (สงเสริม) และ จักรี ศรีจารุเมธีญาณ (2564: 55) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามแนวหลักพุทธธรรม ผลการวิจัยพบว่า หลักคำสอนทั้งหลายในพระพุทธศาสนานั้นกล่าวถึงหลักความเป็นจริงตาม กฎธรรมชาติที่ผู้ศึกษาต้องใช้ปัญญาในการศึกษาและการปฏิบัติควบคู่กันไป ทั้งนี้หลักพุทธ ธรรมในพระพุทธศาสนาประกอบด้วยหลักศีลธรรมและจริยธรรม มุ่งเน้นให้รู้เท่าทันความจริง ของโลกและชีวิตในปัจจุบันโดยเฉพาะการบริหารงานตามแนวพุทธธรรมนั้นกระตุ้น ผู้ใต้บังคับบัญชาให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขมีการพัฒนาที่ยั่งยืนและประสบความสำเร็จใน องค์กรและสอดคล้องกับแนวคิดของ พระครูวิจิตรรัตนวัตร, ดร. (เสวนากลุ่ม, 2 กุมภาพันธ์ 2567) หลักอิทธิบาท 4 จะนำไปสู่ความสำเร็จ ความถึงพอใจในการทำงาน ความเพียรในการ ทำงาน มีความจริงใจในการทำงานมีความไม่ทอดทิ้ง ธุระในการกิจการงาน จะทำให้องค์กร (อบต.) ไปสู่ความเป็นเลิศได้

5.3 การบูรณาการองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาการบริหารจัดการองค์กรสู่ความ เป็นเลิศขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา โดยการนำเอาหลักอิทธิบาท 4



มาปรับใช้ จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จในการบริหารงาน ผู้บริหารองค์กรต้องมีการครองตน ครองคน ครองงาน มีการบริหารจัดการตามหลักอิทธิบาทธรรม ทศพิธราชธรรมและหลักธรรมาภิบาล ในการพัฒนา การบริหารจัดการขององค์กรสำคัญที่สุด คือ นายองค์การบริหารส่วนตำบล (ผู้บริหารสูงสุดในองค์กร) ต้องมีความเป็นผู้นำ มีความรู้ ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ ทำแต่สิ่งดี ๆ เพื่อเป็นแบบอย่าง ให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา มีการสื่อสารกับทุกภาคส่วนให้กลุ่มเป้าหมายได้รับรู้ ทราบถึงกิจกรรม ขององค์กรภายใต้การบริหาร 3 ส่วน คือ ส่วนการบริหาร ส่วนกิจการสภาและส่วนพนักงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบล มีการปรับเปลี่ยนแนวคิดในการทำงานซึ่งการบริหารงานที่ผ่านมาในลักษณะจากบนลงล่าง (Top down) ในองค์กร ผู้บริหารต้องเปิดการรับฟังจากผู้ใต้บังคับบัญชา เน้นปรึกษามากกว่าสั่งการ เน้นการมีส่วนร่วม ปฏิสัมพันธ์กับประชาชน มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นต่าง ๆ ของผู้ที่เกี่ยวข้อง ในองค์กร มีการบริการประชาชนด้วยความเต็มใจ เป็นมิตร ไมตรี หากองค์การบริหารส่วนตำบล นำประเด็นที่สรุปมาปรับ ใช้ในการบริหารงานสามารถพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศได้สอดคล้องกับแนวคิดของ Rossi, P., Lipsey, M., และ Freeman, H. (2004: 103) การประเมินเป็นการช่วยการตัดสินใจ การประเมินช่วยเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการบริหารงาน การประเมินจึงขยายขอบเขตนอกเหนือไปจากการประเมินมนุษย์ นอกจากนั้นความต้องการในการทำนายหรือคาดการณ์ (Needs of Forecasts) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีความซับซ้อนและอาศัยเทคนิควิธีของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทำให้ผู้ประเมินจะต้องให้ความสำคัญกับสมมติฐานที่ตั้งขึ้นเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจหรือการคาดการณ์และสอดคล้องกับแนวคิดของ วิมล ชาตะมีนา, วชิรา วราศรัย และรุ่งทิพย์ จินดาพล (2551: 2-5) ได้ศึกษาเรื่อง การติดตามและประเมินผลโครงการ ในการดำเนินโครงการ จะต้องมีการติดตามและประเมินผลเพื่อให้เกิดการพัฒนา และปรับปรุงการทำงานและเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับแนวคิดของ พระครูบรรพตวิวัฒน์, ดร. (สัมภาษณ์, 23 ธันวาคม 2566) ในองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบล ต้องมีการจัดลำดับขั้นตอนการบังคับบัญชาและสิ่งที่กระทบต่อองค์กรหรือกองงานต่าง ๆ คือ การประเมินบุคลากรในองค์กร ฉะนั้นผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงานในการประเมินผู้ใต้บังคับบัญชาจะต้องละซึ่งอคติทั้งปวง ให้วัดกันที่ผลงานเป็นหลัก จึงจะเกิดความยุติธรรมต่อผู้ใต้บังคับบัญชา

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารองค์กร ผู้บังคับบัญชาทุกระดับและผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับขั้นตอนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลสูงสุดสามารถเชื่อมโยง สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและนโยบายขององค์กร



2. ผู้บริหารองค์กรควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการบริหารองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบลในทุกขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความโปร่งใสตรวจสอบได้ ประชาชนมีความหวงแหนท้องถิ่นตนเองและรู้สึกว่าเป็นเจ้าของ

3. ผู้บริหารองค์กรควรมีแผนพัฒนาบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล นำผู้บริหาร สมาชิกสภา ข้าราชการ พนักงาน เข้าอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน การปฏิบัติงานในองค์กรเพื่อนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้

4 ผู้บริหารองค์กรควรจัดระบบการติดตามและประเมินผลที่มีคุณภาพ เพื่อให้บุคลากรในองค์กรเห็นความสำคัญของการติดตามประเมินผลแล้วนำผลที่ได้ไปปรับปรุงให้ดีขึ้น

5 ควรมีแผนงบประมาณด้านการพัฒนาบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นรูปธรรมหรือมีสัดส่วนที่ชัดเจนเพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารและบุคลากร มีความรู้ ความสามัคคี

6 หน่วยงานหรือองค์กรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาควรจะได้ใส่ใจและมีความตั้งใจที่จะเผยแผ่พระพุทธศาสนาอย่างตั้งใจจริงจัง ปลุกฝังและสร้างคุณธรรมจริยธรรม สร้างความมีระเบียบวินัยและทรงไว้ซึ่งฐานานุศักดิ์ในเพศบรรพชิต

6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ

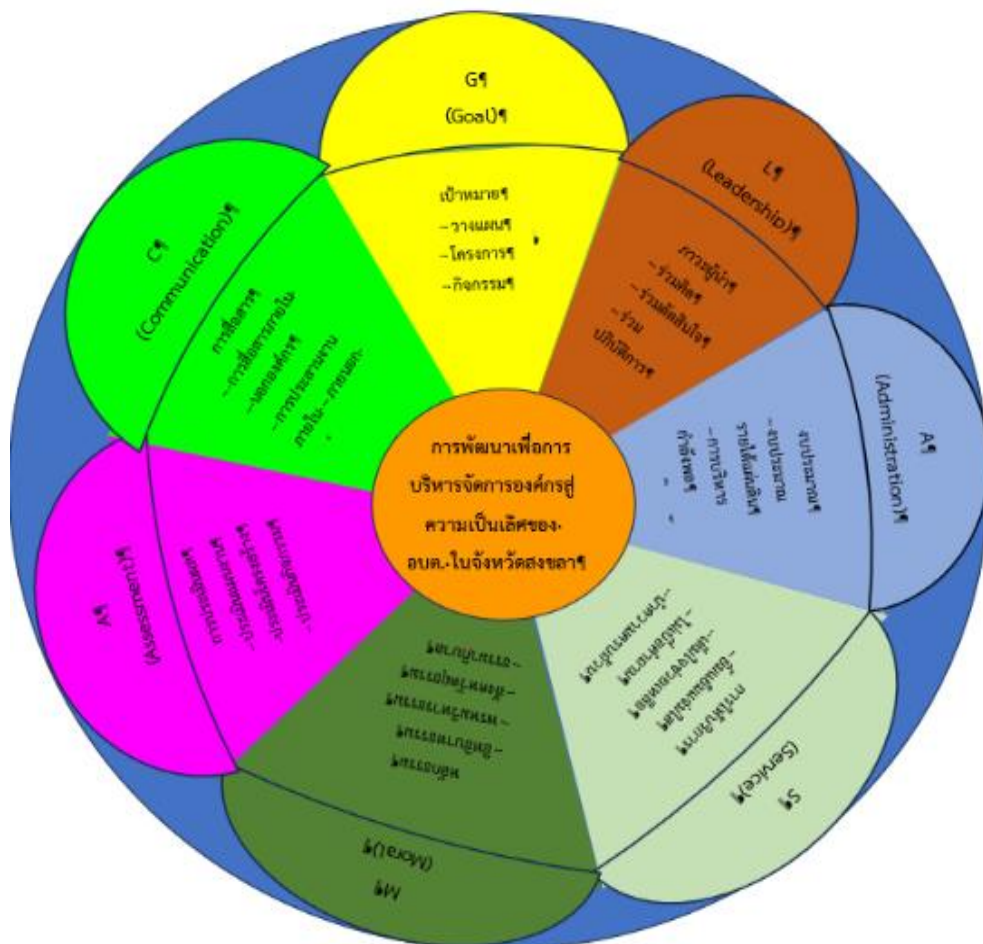
2. ควรมีการแข่งขันและมีรางวัลในการพัฒนาองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา

3. ควรศึกษาการพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศเพิ่มเติมในด้านอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับหน่วยงานในองค์กรที่ต้องการศึกษาเพิ่มมากขึ้น

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากการวิเคราะห์การพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา แล้วทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่ทำให้การพัฒนาการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงเป็นที่มาขององค์ความรู้ใหม่ ดังนี้

การพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศในด้านต่าง ๆ โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาบูรณาการหลักธรรมเพื่อสู่ความเป็นเลิศขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา ผสมผสานเข้าด้วยกันแล้ว ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับ “การพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา” เรียกว่า GLASMAC Model ดังนี้



ภาพที่ 1 องค์ความรู้ได้จากการวิจัยการพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา

เอกสารอ้างอิง

- โกวิท พวงงาม. (2550). การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการ และมิติใหม่ในอนาคต. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.
- บุญอริ ยี่หะมะ (2555). การปกครองท้องถิ่นไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระมหาฉัตรชัย อภิขโย (สงเสริม) และจักรี ศรีจารุเมธีญาณ. (2564). การบริหารงานตามแนวหลักพุทธธรรม. วารสารวิชาการรัตนยุศย์, 3(3), 55-65.



- วิมล ชატะมีนา, วชิรา วราศรัย และรุ่งทิพย์ จินดาพล. (2551). **ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการและดำเนินโครงการของ อบจ. แพร่ และของ อบจ. พิชณุโลก**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
- วุฒิสาร ตันไชย. (2557). **การกระจายอำนาจและประชาธิปไตยในประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า.
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสงขลา. (2566). **ข้อมูลทั่วไป**. เข้าถึงได้จาก <https://www.sk-local.go.th/> (สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2566).
- Rossi, P., Lipsey, M., & Freeman, H. (2004). **Assessing and Monitoring Program Process**. In *Evaluation: A Systematic Approach*. Beverly Hills: Sage Publications.